

Opgroeien

Hallepoortlaan 27
1060 BRUSSEL
T 02 533 12 11
opgroeien.be

T.a.v. geïnteresseerde initiatiefnemers met expertise in begeleiding van en ondersteuning aan kinderen, jongeren en gezinnen in crisissituaties

Uw bericht van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlagen
Vragen naar/e-mail stijn.beirens@opgroeien.be		Opgroeien/CRI Telefoonnummer 0490/58.97.43	1 datum 9/10/2023

Rondzendbrief in het kader van de uitbreiding van de capaciteit voor crisisbegeleiding in de intersectorale crisisnetwerken

Geachte heer,
Geachte mevrouw,

De afgelopen maanden ontvingen we verschillende signalen over ernstige noden voor kinderen en jongeren met complexe problematieken of vanuit sterk verontrustende thuissituaties. Vanuit verschillende hoeken (voorzieningen jeugdhulp, crisismeldpunten, jeugdadvocaten, jeugdrechters, ...) kregen we de boodschap dat er te weinig oplossingen gevonden konden worden. Om aan deze signalen en zorgwekkende cijfers tegemoet te komen, werd in het voorjaar van 2023 een taskforce 'crisis in de jeugdhulpverlening' opgericht. Deze taskforce, bestaande uit verschillende actoren binnen de jeugdhulpverlening, de betrokken administraties en het kabinet van Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Hilde Crevits, had tot doel concrete oplossingen uit te werken voor de meest acute noden. In mei 2023 werd, op basis van de input uit de taskforce, een crisis- en investeringsplan voor de jeugdhulp door de Vlaamse Regering goedgekeurd. In uitvoering van dit actieplan, kunnen we de capaciteit crisisbegeleiding die tijdens de coronacrisis bijkomend werd gecreëerd met tijdelijke projectmiddelen, duurzaam perspectief geven.

In 2020 barstte de coronacrisis los en anticipeerde Vlaanderen met het actieplan "Zorgen voor morgen" op de impact van deze crisis op het vlak van (geestelijk) welzijn. Om in te spelen op de toename van het aantal crisisvragen, werd 1 miljoen euro op jaarbasis uitgetrokken voor extra

crisisbegeleidingen. Omwille van de uitzonderlijke noodsituatie, kozen we voor een snelle inzet van de middelen en werd de gebruikelijke procedure van een open oproep met verschillende kandidaatstellingen en adviseringen niet gevolgd. De crisismeldpunten kregen het mandaat om, bijgestaan door de voorzitters van de intersectorale netwerkstuurgroepen crisis en rekening houdend met partners die snel konden starten, zelf een voorstel te formuleren voor de wijze waarop deze middelen het best besteed konden worden in hun regio. Aangezien het budget en het aanbod nu structureel verankerd worden, werken we wel met een klassieke oproep waar ook andere kandidaten initiatief voor kunnen nemen.

INHOUDELIJKE VERWACHTINGEN

Wanneer een gezin in crisis gaat omdat de draaglast/draagkrachtverhouding plots sterk uit balans raakt, is er nood aan snelle respons. Het inzetten van een krachtgerichte crisisbegeleiding kan dan rust brengen en ervoor zorgen dat een gezin weer verder kan. Omdat het meestal nodig is om ook nadien voor ondersteuning van het gezin te zorgen, zet crisisbegeleiding in op het betrekken van het eigen netwerk en het activeren van hulpverleners rondom het gezin.

Als bijlage gaat het referentiekader crisismodules zoals verspreid in 2019. Vanuit de praktijk de afgelopen jaren hebben we een aantal principes geïdentificeerd die richtinggevend zijn voor een kwaliteitsvolle crisisbegeleiding:

- In dialoog met de jongere, opvoedingsverantwoordelijke en het netwerk wordt in het hier en nu gekeken waar er ruimte voor verandering is.
- Betrokkenen en hun netwerk worden op hun kracht aangesproken om zo terug grip op hun situatie te krijgen.
- Er is nood aan directe actie die **methodisch** onderbouwd is.
- Het samenbrengen van **meerdere expertises** op korte tijd kan nodig zijn om die ruimte voor verandering te vinden.

Een aantal randvoorwaarden zijn nodig om een kwaliteitsvolle crisisbegeleiding te kunnen organiseren:

- **Snelle opstart** om die onmiddellijke nabijheid te kunnen bieden¹
- **7/7 bereikbaarheid** voor het gezin van een hulpverlener²
- **Hoge intensiteit** (min. 2 contacten per week)
- **Goede supervisie / coaching** voor de crisisbegeleider
- **Beperkt in tijd** (4-6 weken)³
- **Goede werkingsafspraken** met het **crisismeldpunt**
- **Verwachtingen afstemmen** met de **aanmelder** bij de start
- **Afstemming** met partners in het crisisnetwerk rond invulling crisisbegeleiding

---

¹ Vuistregel hier is binnen de 24u nadat op de aanmelding van het meldpunt is ingegaan.

² Belangrijk is dat een cliënt weet dat hij iemand kan bereiken wanneer er zich een nieuwe crisis voordoet; dit hoeft niet steeds de gezinsbegeleider zelf te zijn.

³ De regelgevende termijn van de module is 28 dagen te verlengen met 7+7 dagen, er lopen een aantal experimenten om hier soepeler mee om te gaan.

MIDDELEN

Er is een totaal budget voorzien van 1.1650.000 euro. Voor de spreiding van het budget over de verschillende crisisnetwerken hanteren we als parameter het aantal -25-jarigen op 01/01/2023, gecorrigeerd op basis van de kansarmoede-indicatoren; voor Brussel houdende hanteren we de Brusselnorm van 5%.

Crisismeldpunt	Sleutel	Bedrag
Antwerpen	29,74	346.471
Brussel	5	58.250
Limburg	12,1	140.965
Oost-Vlaanderen	21,62	251.873
Vlaams-Brabant	15,51	180.692
West-Vlaanderen	16,03	186.749
TOTAAL	100	<u>1.165.000⁴</u>

De middelen zullen via een erkenningswijziging toegekend worden door Opgroeien of het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, want crisisbegeleiding is een intersectorale typemodule waar een module voor financiering tegenover staat. In principe betreft dit: x⁵ modules crisishulp aan huis (CAH), 2 modules contextbegeleiding breedsporig (OVBJ, CKG), 2 modules gezinsbegeleiding (CIG), 1 module diagnostiek (OOOC) of behandeling (OBC). Indien u een ander voorstel wil doen of niet behoort tot deze organisatietypes maar wel binnen de contouren van deze oproep wil kandideren, kan u Opgroeien contacteren om de mogelijkheden te bekijken.

AANVRAAGPROCEDURE EN TIMING

De tijdelijke projectmiddelen voor extra crisisbegeleidingen lopen tot eind juni 2024. Om de continuïteit te waarborgen en om tijdig duidelijkheid te creëren voor alle betrokken organisaties, streven we naar besluitvorming tegen 30 april 2024.

We willen in dit traject expliciet de kennis van de crisisnetwerken een cruciale rol blijven geven, daarom zullen we de volgende werkwijze hanteren:

- Organisaties die overwegen een aanvraag in te dienen, maken hun interesse voor eind oktober 2023 kenbaar aan het crisismeldpunt.
- Elk crisisnetwerk organiseert in november en december 2023 overleg met de kandidaten, een vertegenwoordiger van de overheid, het crisismeldpunt en gedelegeerden van de netwerkstuurgroep. We streven ernaar om per crisisnetwerk te komen tot een gedragen voorstel dat de noden van het crisisnetwerk best beantwoordt en past binnen de contouren van deze oproep. We gaan ervan uit dat er voldoende maturiteit, deskundigheid en partnerschap is in de regio's, maar mocht het in een regio echt niet

⁴ Het initiële bedrag van 1 miljoen euro werd verhoogd omwille van indexoverschrijdingen sinds de opstart.

⁵ Crisishulp aan huis wordt niet gefinancierd in modules die een jaar lopen, maar in modules van een maand; cfr. de standaardduur van een crisisbegeleiding.

lukken om tot een gedragen voorstel te komen binnen het voorziene tijdsplan, kunnen meerdere pistes en scenario's ingediend worden door de individuele organisaties (cf. infra).

- De voorzitters van de netwerkstuurgroep crisis stellen hun voorstel voor op het eerste IROJ-overleg van januari 2024. Het IROJ bezorgt zijn opmerkingen over het voorstel aan de voorzitters van de netwerkstuurgroep, aan de kandidaten en aan Opgroeien.
- De kandidaten bezorgen hun aanvraag op uiterlijk 13 februari 2024 aan Opgroeien per e-mail op het volgende adres: voorzieningenbeleid@opgroeien.be. Initiatiefnemers gebruiken hiervoor een sjabloon dat ter beschikking gesteld wordt. De aanvraag moet volgende elementen bevatten:
  - o Administratieve gegevens:
    - Huidige erkenning en impact van de uitbreiding op de huidige erkenning
  - o Inhoudelijke gegevens:
    - Invulling van de hierboven beschreven inhoudelijke verwachtingen
    - Ervaring met crisisbegeleiding
    - Timing van operationalisering (ten vroegste 1 juli 202) en stappen die gezet zullen worden om deze timing te halen
    - Aftoetsing in de regio en regionale noden
- Opgroeien zorgt voor een ontvangstbevestiging.
- Opgroeien bezorgt de aanvragen aan het IROJ dat een regionale toets doet en kijkt of ze tegemoetkomen aan de noden in de regio en matchen met andere beleidsevoluties. Het IROJ bezorgt uiterlijk 22 maart 2024 een advies over elke aanvraag aan Opgroeien.
- Opgroeien zal aftoetsen of de aanvragen kwaliteitsvol zijn en binnen de contouren van deze oproep vallen, Het agentschap Opgroeien neemt een gemotiveerde beslissing in de loop van april 2024 op basis van de inhoudelijke gegevens uit de aanvraag. De mate waarin die verschillende inhoudelijke gegevens uitgewerkt zijn wordt als beoordelingscriterium gebruikt.

We danken je bij voorbaat voor het engagement dat je op wil nemen om kinderen en jongeren in crisissituaties te ondersteunen en wensen je alle succes met het initiatief dat je in het kader van deze oproep wil nemen.

Met vriendelijke groet,

Bruno Vanobbergen
Administrateur-generaal
Opgroeien